

**Výroční zpráva za r. 2009 – odbor hygieny práce KHS ZK se
sídlem ve Zlíně**

Tabulka č. 1 – Kontroly v rámci SZD a některé další činnosti v náplni odboru hygieny práce
(podle kódů z číselníku KAPra)

Kontroly v rámci SZD a další činnosti v náplni odboru hygieny práce	Počet kontrol
Celkem	1227
z toho:	
K01 Plánovaná kontrola v rámci SZD	855
K03 Opakovaná ke kontrole plnění nařízených opatření, došetření	31
K04 Opakovaná k předání a projednání výsledků lab. Vyšetření vzorků	37
K05 Cílená na základě stížnosti	31
K08 Cílená na základě úkolu hlavního hygienika	65
K09 Kontrola z důvodů podezření na vznik NzP	53
K10 Kontrola na žádost subjektu	33
K11 Kontrola na žádost lékaře ZPP	1
K12 Kontrola organizace, která nepodala návrh na kategorizaci	13
K13 Kontrola na žádost odborové organizace	0
K 21 Šetření za účelem ověřování údajů v předložených návrzích na kategorizaci prací	24
K 22 Účast na měření	74
K 99 Ostatní	10

Komentář k tabulce č. 1

V průběhu roku 2009 bylo na odboru hygieny práce KHS ZK se sídlem ve Zlíně provedeno v rámci státního zdravotního dozoru a v rámci jiných dalších činností celkem **1227 kontrol** - jedná se o údaj shodný s informačním systémem KaPr, z toho:

- **K 01 - 855 kontrol** bylo **plánovaných v rámci státního zdravotního dozoru**

Plánovaná kontrola v rámci SZD byla provedena u převážně malých a středních podniků, charakter průmyslových odvětví se od předcházejících let neliší, jde o gumárenskou výrobu, výrobu kovových konstrukcí a kovovýrobu, výrobu nábytku a dřevozpracující průmysl, výrobu plastových výrobků, montáž součástek pro automobilový průmysl, opravu a údržbu motorových vozidel, výrobu potravinářských výrobků a nápojů, letecký průmysl a přetrvává, i když v daleko menší míře, obuvnický průmysl.

- **K 03 – 31 opakovaných kontrol ke kontrole plnění nařízení opatření, došetření.** Ve všech případech byla uložená opatření splněna a týkala se odstranění nedostatků, které byly zjištěny jednak při cílených kontrolách na základě podnětů, tak i při plánovaných kontrolách v rámci státního zdravotního dozoru. Kontroly byly prováděny bezprostředně po vypršení zadaného termínu.
- **K 04 - 37 kontrol opakovaných k předání a projednání výsledků laboratorních vyšetření vzorků.** V těchto případech se jednalo o předání protokolů z měření vykonaného v rámci SZD a projednání výsledků měření u zaměstnavatele.
- **K 05 - 31 cílených kontrol na základě stížností – podnětů.** Podněty podávali na KHS ZK zejména zaměstnanci firem, ale také občané, kteří byli obtěžováni činností podnikatelských subjektů a některé podněty byly podávány anonymně.
Podněty se týkaly **nevyhovujícího pracovního prostředí** (např. nadměrná prašnost a nedostatečné větrání v prodejních jednotkách obchodních center, nevyhovující mikroklimatické podmínky), dále **nedostatečné poskytování osobních ochranných pracovních prostředků** ze strany zaměstnavatelů, **nevhodného nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky, nevyhovujícího sanitárního zařízení** – nedostatečného počtu sedadel WC, nedostatečného počtu umyvadel a sprch. 6 podnětů se týkalo problematiky **neionizujícího záření** – elektromagnetického pole v zastavěných částech měst a obcí z vysílačů mobilních operátorů, WiFi antén a vedení vysokého napětí.
9 podnětů jsme vyhodnotili jako podněty oprávněné, v 18 případech se jednalo o podněty neoprávněné, ve 2 případech byly podněty částečně oprávněné a 2 podněty byly postoupeny kompetentním orgánům státní správy.
- **K 08 – 65 kontrol na základě úkolu hlavního hygienika.** V rámci úkolu hlavního hygienika bylo provedeno **51 dotazníkových šetření**, zaměřených na vyhodnocení implementace směrnice Rady č. 98/24/ES ze dne 7.4.1998, o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci ve státech EU. Šetření bylo provedeno v malých a středních podnicích, ve kterých se pracuje s různými chemickými látkami (tiskárny, čistírny, autoopravy, kadeřnictví, výroba nábytku, textilní průmysl). Všechny dotazníky byly zaslány na Státní zdravotní ústav.
8 kontrol bylo provedeno v souvislosti s plněním úkolu hlavního hygienika ze dne 7.7.2008, č.j. OVZ-34.0.-07.08/24313 - pasportizace pracovišť s nanomateriály a nanotechnologiemi v České republice s ohledem na potenciální zdravotní rizika tohoto typu práce.
6 kontrol bylo zaměřeno na biocidní přípravky s cílem zjistit, zda nejsou skladovány a prodávány takové, které byly rozhodnutím MZ ČR v r.2008 zakázány uvádět na trh.
- **K 09 - 53 šetření z důvodu podezření na vznik nemoci z povolání .** V roce 2009 bylo provedeno celkem **53** ověřování podmínek vzniku nemocí z povolání, z toho v **7** případech posuzovaná osoba nepracovala za podmínek, při nichž vzniká nemoc z povolání, v **36** případech posuzovaná osoba pracovala za podmínek, z nichž vzniká nemoc z povolání. Ve **2** případech nebylo možno se z prokazatelného důvodu objektivně vyjádřit, ve **2** případech byly provedeny odběry na kožní testace, ve **2** případech není dosud vyjádření zpracováno (nebyly dosud předloženy všechny potřebné podklady ke konečnému vyjádření), v **2** případech bylo šetření provedeno opakovaně (odvolání), v **2** případech si posuzovaná osoba nepřála dořešit své onemocnění jako onemocnění z povolání.
Podle diagnóz jsou stále v popředí nemoci z přetížení, avšak velmi rychle narůstají nemoci dýchacího systému na alergickém podkladě a také kožní onemocnění.
- **K 10 – 33 kontrol na žádost subjektu.** Žádosti o kontroly podávali především větší podniky zejména z důvodu změn v organizaci výroby a změn v technologickém výrobním procesu, ale také menší podnikatelské subjekty za účelem změny užívání prostor bez stavebních úprav.

- **K 11 – 1 kontrola na žádost závodního lékaře:** Na žádost závodní lékařky Krajské nemocnice T. Bati, a.s. ve Zlíně byly konzultovány a řešeny náplně preventivních prohlídek na onkologickém centru, dále byly řešeny organizační změny a s tím související změny v zařazení prací do kategorií.
- **K 12 – 13 kontrol organizací, které nepodaly návrh na kategorizaci prací.** Jednalo se převážně o mikro-podniky do 10 zaměstnanců a malé podniky do 50 zaměstnanců.
- **K 21 – 24 šetření za účelem ověřování údajů v předložených návrzích na kategorizaci prací.** V případě nedostatečných podkladů bylo řízení přerušeno a navrhovatel vyzván k objektivizaci pracovních podmínek měření.
- **K 22 – ve 74 případech jsme se zúčastnili na měřeních** v rámci státního zdravotního dozoru se Zdravotním ústavem se sídlem v Olomouci a se Zdravotním ústavem se sídlem v Ostravě. Měření byla prováděna k objektivizaci zátěže při ověřování podmínek vzniku profesionálního onemocnění, v rámci SZD byla prováděna za účelem ověření zařazení prací do kategorie 2, dále byla použita k objektivizaci stížností a v rámci vytyčeného regionálního úkolu „Problematika fyziologie práce v potravinářských provozech“.
- **K 99 – 10 kontrol „Ostatní.“**
 Kontroly se týkaly například veřejného projednání občanů městské části Zlín a zástupců právnické osoby ve věci podnětu na obtěžování zápachem a hlukem z provozovny této právnické osoby za přítomnosti stavebního odboru Magistrátu města Zlína, odboru ŽP a zástupců ČIŽP.
 2 kontroly byly provedeny v souvislosti s vyhodnocením PEL stanovených zaměstnavatelům pro chemické látky neuvedené v nařízení vlády č. 371/2007 Sb. z důvodu sdělení zkušeností pro SZÚ Praha s uplatněním stanovených hodnot.
 1 kontrola byla provedena na základě předložených podkladů zaměstnavatele pro stanovení PEL
 1 kontrola za účelem ověření možného ohrožení zaměstnanců chemickými škodlivinami z odsávacího zařízení jiného provozovatele ve stejném objektu
 1 kontrola se uskutečnila na základě předloženého záměru k zavedení technologie povrchových úprav (lakovna pro nanášení práškových barev).
 4 kontroly na základě oznámení ČIŽP Olomouc o provedení kontroly podle zákona č. 59/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Tabulka č. 2 – Počet rozhodnutí v rámci SZD

Počet rozhodnutí v rámci SZD	Počet vydaných rozhodnutí	Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	Vyhověno v autoremeduře	Odvolacím orgánem			
				potvrzeno	změněno	zrušeno	zamítnuto
Celkem	141						
1. Podle § 82 odst. 2 písm. c), d), e), f) - souhrnná rozhodnutí (KaPr)	132	0					
2. Podle § 82 odst. 2 písm. l) – živelní pohromy							
3. Podle § 84 odst. 1 písm. b) - zákazy činností							
4. Podle § 84 odst. 1 písm. l) - zákazy provozu zdroje hluku, vibrací nebo neionizujícího záření							
5. Podle § 84 odst. 1 písm. o) - uložení měření							
6. Podle § 84 odst. 1 písm. r) - zastavení nebo omezení stavby nebo provozu							
7. Podle § 84 odst. 1 písm. s) - opatření k ochraně zdraví při práci							
8. Podle § 84 odst. 1) písm. t) - stanovení přísnějších nejvyšších přípustných hodnot							
9. Podle § 84 odst. 1 písm. w) - nařízení mimořádných lékařských prohlídek							

Komentář k tabulce č. 2

V roce 2009 bylo vydáno celkem **141 rozhodnutí**.

Z toho **132 rozhodnutí** bylo vydáno ve věci kategorizace prací dle § 82 odst.2, písm.c),d), e), f) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Návrhy na zařazení prací do kategorií zasílané zaměstnavateli mají stoupající úroveň, avšak je ještě mnoho takových, kde bylo nutno přerušovat řízení s tím, že je nutno návrh dopracovat a doložit údaje rozhodné pro zařazení.

9 rozhodnutí bylo dále vydáno podle § 82 odst. 2 písm. n) zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve věci stanovení hygienického limitu faktoru pracovních podmínek, neupraveného právním předpisem.

Ve všech 8 případech se jednalo o stanovení hodnot PEL pro frakci vulkanizačních dýmů rozpustnou v cyklohexanu, PEL pro sumu nitrosaminů a PEL pro sumu polycyklických aromatických uhlovodíků.

V 1 případě bylo vydáno rozhodnutí ke stanovení PEL pro prach na bázi polyuretanu.

Tabulka č. 3 – Sankce a pokuty udělené v oblasti ochrany zdraví při práci

Pokuty	Celkem uloženo pokut	Odvolání celkem podáno	Vyhověno v autoremeduře	Odvolacím orgánem			
				potvrzeno	změněno	zrušeno	zamítnuto
Počet	1						
Celková částka [Kč]	10 000,-						

Komentář k tabulce č. 3

V průběhu roku 2009 byla na odborem hygieny práce udělena pokuta v celkové výši **10 000 Kč**.

Pokuta ve výši 10 000 Kč byla udělena 1 právnické osobě za porušení povinností zaměstnavatele stanovené v § 102 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů a v § 7 odst. 1 zákona č. 309/2006 Sb., v platném znění a v § 37 odst. 4 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Dále za porušení povinností stanovených v § 40 zákona č. 20/1966 Sb., o péči, o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů a za porušení § 224 odst. 1 písm. d) zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (nezajištění závodní preventivní péče).

Tabulka č. 4 – Kontrola závodní preventivní péče (ZPP)

Počet kontrol ZPP celkem	633
z toho	
Počet zaměstnavatelů, kteří nemají vůbec zajištěnu ZPP	4
Počet zaměstnavatelů, u kterých při kontrole bylo zjištěno, že je ZPP nedostatečně zajištěna	26
Počet zaměstnavatelů, kteří mají prohlídky zajištěny u praktických lékařů	181
Počet zaměstnavatelů, kteří mají ZPP plně zajištěnu	422
Počet uložených sankcí za nezajištění ZPP	0
Celková výše uložených pokut za nezajištění ZPP [Kč]	0

Komentář k tabulce č. 4

V roce 2009 bylo provedeno celkem **633** kontrol závodní preventivní péče (počet je převzat z informačního systému KaPr, z analýz BO), přičemž bylo zjištěno, že ve **4** případech není ZPP zajištěna vůbec. Jedná se především o zaměstnavatele, kteří zaměstnávají malý počet zaměstnanců (malé podniky do 10-20-ti zaměstnanců) nebo zaměstnávají pouze rodinné příslušníky. V terénu se setkáváme s argumentací zaměstnavatelů, že nejsou schopni ZPP zajistit, neboť oslovení lékaři ji nechtějí vykonávat.

Ve **26** případech jsme zjistili, že závodní preventivní péče je nedostatečně zajištěna (lékařem jsou prováděny

pouze preventivní prohlídky bez kontrol pracoviště a bez lékařem poskytovaného poradenství).

Ve **181** případech bylo zjištěno, že prohlídky jsou zajišťovány pouze u praktických lékařů. Opět se jedná o menší firmy, zaměstnávající do 20 zaměstnanců.

422 zaměstnavatelů má plně zajištěnu závodní preventivní péči.

Tabulka č. 5 – Činnost KHS podle § 44a a § 44b zákona č. 258/2000 Sb.,

Činnost podle § 44a § 44b zákona č. 258/2000 Sb.,	Počet
Přezkoušené osoby	2
Vydaná osvědčení	2
Projednáání písemných pravidel o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí při práci s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky	248

Komentář k tabulce č. 5

Písemná pravidla o bezpečnosti, ochraně zdraví a ochraně životního prostředí byla projednána s fyzickými a právníckými osobami písemnou formou v **248** případech. V předložených pravidlech jsme se zaměřovali především na správnost uváděné předlékařské pomoci. Kromě **28** případů, kdy byla pravidla vrácena k přepracování, bylo vydáno **220** kladných vyjádření.

V r. 2009 podaly přihlášku celkem 3 osoby. Jedna osoba se omluvila ze stanoveného termínu zkoušky a byla následně pozvána na další vypsany termín, další osoba se omluvila z termínu vypsany před koncem roku, přezkoušení dosud neabsolvovala.

Celkem byly tedy v r. 2009 přezkoušeny 2 osoby a obě úspěšně složily zkoušku odborné způsobilosti pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické. Oběma bylo následně vydáno osvědčení o odborné způsobilosti.

Školící kurzy ke zkouškám odborné způsobilosti pro nakládání s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky klasifikovanými jako vysoce toxické Krajská hygienická stanice Zlínského kraje se sídlem ve Zlíně (dále jen KHS ZK) nepořádá. Osoby, které se hlásí ke zkouškám, se připravují samostudiem. Na webových stránkách KHS ZK je k této problematice umístěn okruh otázek, které mohou být u zkoušky položeny.

Tabulka č. 6 - Počet kontrol podle předmětu kontroly

Kontroly	Počet kontrol podle předmětu kontroly				
	Provozovny s rizikovými pracemi	Provozovny s nejvyšší kat. 2	Manipulace s břemeny - kat. 2	Provozovny s výskytem nemocí z povolání	Ostatní kontroly (regionální)
Počet plánovaných kontrol	401	343	172	23	206
Počet provedených kontrol	284	524	91	19 (27)	313

Komentář k tabulce č. 6

Celkový počet kontrol, který byl na rok 2009 naplánován, byl splněn. Plánováno bylo **1145** kontrol, **provedeno 1227 kontrol.**

Podle plánu kontrolní činnosti byly tyto kontroly zaměřeny na provozovny s rizikovými pracemi – provedeno 284 kontrol, dále na provozovny s nejvyšší kategorií 2 – provedeno 524 kontrol, na provozovny ve kterých se manipuluje s břemeny a kde práce jsou zařazeny do kat. 2 – provedeno 91 kontrol. Dále byly provedeny kontroly provozoven, ve kterých se dříve vyskytla nemoc z povolání - provedeno dle IS KaPr 19 kontrol, avšak dle písemných dokladů ze SZD bylo skutečně provedeno 27 kontrol. Data však byla vkládána do IS KaPr až začátkem února 2010. V ostatních regionálních kontrolách jsou zahrnuty kontroly jednak na základě úkolu hlavního hygienika, kdy bylo provedeno dotazníkové šetření zaměřené na vyhodnocení implementace směrnice Rady č. 98/24/ES ze dne 7.4.1998, o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci ve státech EU a jednak kontroly u subjektů ve specifických odvětvích pro kraj Zlín, jako je např. laminování, gumárenství, plastikářství, obuvnictví, výroba obytných kontejnerů, zemědělství, stavebnictví, atd..

Dále jsme se v rámci státního zdravotního dozoru v rámci stanovených regionálních úkolů pro r. 2009 zaměřili na práci mladistvých se zaměřením na práci žáků praktického vyučování, na problematiku nakládání s NCHLP ve školských zařízeních a na problematiku fyziologie práce v potravinářských provozech. Ze všech výše uvedených regionálních úkolů byly vypracovány Závěrečné zprávy; (regionální úkol : „Fyziologie práce v potravinářských zařízeních“ trvá ještě v roce 2010, proto byla zpracována prozatím jen dílčí zpráva o plnění tohoto úkolu). Všechny zprávy jsou přiloženy jako samostatné přílohy k této zprávě.

Z významných akcí v rámci SZD v r.2009 lze uvést :

Byla provedena kategorizace prací ve firmě, která zahájila činnost v r.2009, zabývající se výrobou technických dílů z polyuretanu pro automobilový průmysl. V současnosti provozuje 3 vypěňovací linky a zaměstnává 100 zaměstnanců.

Tabulka č. 7 – Preventivní dozor – stanoviska podle § 77 zákona č. 258/2000 Sb., v oboru hygieny práce a pracovního lékařství

Stanoviska	Počet vydaných stanovisek celkem	Počet vydaných negativních stanovisek	Počet vrácených k novému posouzení na základě stížnosti	Počet změněných
Celkem	863	0	0	0
K projektové dokumentaci	437	0		
Ke kolaudacím	426	1		
Ostatní	0	0		

Komentář k tabulce č. 7

V roce 2008 bylo vydáno celkem **863** stanovisek. Převahu měla stanoviska k projektovým dokumentacím pro územní a stavební řízení, popř. ke změně užívání staveb – **437**. V tomto počtu jsou zahrnuta i stanoviska k projektovým dokumentacím výstavby základnových stanic mobilních operátorů GSM 900 MHz a 1800 MHz, které ve Zlínském kraji posuzuje odbor hygieny práce.

426 stanovisek bylo vydáno ke kolaudacím staveb (nejčastěji se jednalo o stavby, z nichž stále převažují stolárny, pneuservisy, autoservisy, karosárny a dílny kovoobrábění).

Nesouhlasné stanovisko ke kolaudaci bylo vydáno fyzické osobě podnikající, na stavbu „Přístavba haly pro výrobu (nástavba západní části objektu)“ – stavba nebyla stavebně provedena dle schválené projektové dokumentace, nebylo instalováno technologické zařízení.

Byly posuzovány také projektové dokumentace a vydávána stanoviska ke kolaudacím větších výrobních a skladových objektů, které jsou především situovány do průmyslových zón na okraji měst.

Oproti předcházejícím letům došlo k mírnému poklesu počtu posuzovaných projektů, zřejmě v důsledku hospodářské recese. Zájem investorů se dosud neprojevil ani o nově vybudovanou průmyslovou zónu v Holešově

Tabulka č. 8 – Písemné žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

Písemné žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb.,	
Celkem	0
z toho odmítnutých	0

Komentář k tabulce č. 8

Písemné žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, nebyly evidovány.

Tabulka č. 9 – Personální zajištění výkonu kontrolní činnosti – stav k 31. 12. 2009

Počty zaměstnanců oddělení (odboru) hygieny práce na KHS			Bez atestace		S atestací 1. stupně (jen lékaři)		S atestací specializační		Celkem		
			fyzické osoby	úvazky	fyzické osoby	úvazky	fyzické osoby	úvazky	fyzické osoby	úvazky	
Lékaři			2	1,2			1	1,0	3	2,2	
Jiní odborní pracovníci ve zdravotnictví	s VŠ vzděláním	celkem	2	2,0			1	1,0	5	5,0	
		z toho	PhDr.								
			farmaceuti								
			RNDr.					1	1,0	1	1,0
			MVDr.								
			Ing.	2	2,0			1	1,0	3	3,0
			Mgr.	1	1,0					1	1,0
			Bc.								
	ostatní										
	se SŠ vzděláním	celkem							12	11,75	
z toho		asistent OVZ					12	11,0+ 0,75	12	11,75	
		DiS									
	tech. prac.										
Celkem									20	18,95	

Komentář k tabulce č. 9

Na odboru HP KHS ZK se sídlem ve Zlíně pracovalo v roce 2009 20 zaměstnanců v celkovém úvazku 18,95.

Vypracovala dne 9.2.2010
MUDr. Marie Hampalová
vedoucí odboru hygieny práce
KHS ZK se sídlem ve Zlíně